

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР «ГЛОБАЛ АККАУНТ АУДИТ»

**ПРОГРАМА
ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ**

безперервного професійного навчання аудиторів

напрямок: міжнародні стандарти аудиту

**тема: «Альтернативні процедури в аудиті:
сфера застосування та документування»**

Укладач:

Церетелі Лариса Григорівна – сертифікований аудитор України; член Запорізької міської координаційної ради з питань розвитку підприємництва; заступник голови Громадської ради при Головному управлінні ДПС у Запорізькій області; директор Аудиторської фірми «Міраж».

Запоріжжя – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ПЛАН ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	4
ЗМІСТ ТЕМ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	5
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	6
ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	7
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	7
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	8

ВСТУП

Програма безперервного професійного навчання аудиторів України направлена на поглиблення, підтримання на належному рівні, розширення й оновлення професійних знань для забезпечення високої якості аудиту та набуття необхідних теоретичних знань щодо класифікації аудиторських процедур, ефективності їх використання, обґрунтування рішення щодо їх вибору та оцінки отриманих аудиторських доказів.

Якість аудиту визначають саме процедури аудиту, що є елементами загальної методики аудиту. В сучасних умовах все частіше застосовуються альтернативні процедури, вивченню яких приділяється недостатньо уваги.

Отже за таких обставин удосконалення професійних знань аудиторів за презентованою темою обумовлюється, перш за все, необхідністю ретельного вивчення вимог МСА щодо застосування альтернативних процедур, формування практичних навичок щодо їх виконання, оцінки та переконливого документування достатності отриманих доказів.

Предмет освітньої програми – система знань про альтернативні аудиторські процедури як механізм отримання аудиторських доказів.

Метою освітнього заходу є підвищення професійного рівня аудиторами України задля забезпечення професійного розвитку, підтримання на високому рівні та удосконалення практичних навичок з аудиту і набуття нових теоретичних знань щодо застосування МСА в процесі вибору та виконання альтернативних аудиторських процедур.

Відповідно до поставленої мети передбачено виконання таких **завдань освітнього заходу**:

- систематизувати норми МСА щодо застосування альтернативних аудиторських процедур;

- упорядкувати методичні підходи до оцінки застосування альтернативних аудиторських процедур як засобу отримання аудиторських доказів;
- розглянути особливості застосування альтернативних аудиторських процедур;
- розглянути вимоги МСА щодо документування обґрунтованості вибору альтернативних процедур, їх виконання та отриманих результатів.

Загальна тривалість програми – 6 (шість) годин, в тому числі 4 (чотири) години лекцій та 2 (дві) години практичних занять, що розраховано на 2 календарних дні.

Обсяг Програми складається з 4 (чотирьох) тем:

Тема 1. Види альтернативних аудиторських процедур, наведені в МСА.

Тема 2. Сфера застосування. Умови застосування. Методи виконання.

Тема 3. Оцінка відповідності альтернативних процедур та достатності отриманих доказів

Тема 4. Документування альтернативних процедур та отриманих результатів

1. ПЛАН ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Програма освітнього заходу розрахована на 6 (шість) годин.

Тривалість освітнього заходу – 6 годин, яка розрахована на 2 календарних дні.

Обсяг програми освітнього заходу – 6 (шість) годин, в тому числі 4 (чотири) години лекцій та 2 (дві) години практичних занять:

№ теми	Назва теми	Обсяг	Лекції	Практичні заняття
1-й день				
1.	Теоретичні основи аудиторських доказів і аудиторських процедур	1	1	
2.	Альтернативні процедури. Сфера застосування. Умови застосування. Методи виконання	2	1	1
2-й день				
3.	Оцінка відповідності процедур та достатності отриманих доказів	2	2	
4.	Документування альтернативних процедур та отриманих результатів	1		1
Всього тривалість освітнього заходу		6	4	2

2. ЗМІСТ ТЕМ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Тема 1. Теоретичні основи аудиторських доказів і аудиторських процедур

Визначення аудиторської процедури. Мета виконання аудиторської процедури. Аудиторські процедури як метод отримання доказів.

Види аудиторських процедур, наведені в МСА. Альтернативні аудиторські процедури. Концепція альтернативних процедур. Обмеження обсягу та наслідки (МСА 705).

Тема 2. Альтернативні процедури. Сфера застосування. Умови застосування. Методи виконання.

Чинники, що можуть вплинути на застосування альтернативної процедури. Потреба аудитора у відхиленні від стандартної (відповідної важливої) процедури в тому разі, якщо в конкретних умовах завдання така процедура не буде ефективною.

Альтернативні процедури для підтвердження залишків (МСА 505):

- дебіторської заборгованості;
- грошових коштів на рахунках у банках;
- кредиторської заборгованості.

Альтернативні процедури та інвентаризація (МСА 501)

Тема 3. Оцінка відповідності процедур та достатності отриманих доказів.

У деяких випадках альтернативні аудиторські процедури можуть надавати достатні та прийнятні аудиторські докази. В інших випадках не можна отримати достатні та прийнятні аудиторські докази за допомогою альтернативних аудиторських процедур. Модифікація думки в аудиторському звіті внаслідок обмеження обсягу згідно МСА 705.

Планування та використання альтернативних процедур, оцінка доречності та достатності отриманих доказів.

Ризики при використанні альтернативних процедур.

Тема 4. Документування альтернативних процедур та отриманих результатів.

Практикум з документування :

- прийняття рішення щодо застосування альтернативної процедури
- алгоритму виконання альтернативної процедури
- результатів виконання
- доречності та достатності отриманих доказів

3. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Методичне забезпечення Програми освітнього заходу включає:

- розроблений навчально-методичний посібник, який базується на Міжнародних стандартах контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання

впевненості та супутніх послуг (видання 2018 року), результатах наукових досліджень та аудиторської практики;

- презентаційний матеріал до кожної теми;
- зразки аудиторської документації.

4. ФОРМИ ТА МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Дана Програма буде проводитись:

- в очної формі в навчальній аудиторії або
- в дистанційній формі в онлайн-режимі з застосуванням платформи ZOOM.

Форма проведення освітнього заходу залежить від узгодженої політики й рішень Президента, Уряду та Верховної Ради щодо проведення необхідних соціально-економічних заходів пов'язаних з військовим станом.

Місце проведення освітнього заходу:

- при очній формі в навчальній аудиторії – м. Запоріжжя, м. Києва, інших регіони України з урахуванням заявок поданих аудиторами щодо обраної теми освітнього заходу.
- в дистанційній формі – м. Запоріжжя, м. Київ через застосуванням платформи ZOOM.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

За наслідками участі в освітньому заході аудитори повинні **знати**:

- зміст та цілі виконання аудиторських процедур згідно МСА;
- вимоги МСА щодо обов'язкового виконання альтернативних процедур з метою отримання відповідних та достатніх аудиторських доказів;
- елементи методики аудиту та їх застосування у процесі прийняття

рішення щодо вибору конкретної аудиторської процедури, зокрема - альтернативної;

- критерії оцінки відповідності та достатності аудиторських доказів в результаті виконання обраних процедур;

- вимоги до документування альтернативних процедур, їх результатів.

За наслідками участі в освітньому заході аудитори повинні **вміти**:

- застосовувати доречні положення МСА в процесі планування та виконання альтернативних аудиторських процедур;

- проводити оцінку відповідності обраної альтернативної процедури та достатності доказів, що отримано внаслідок її виконання;

- складати аудиторську документацію, яка відображає відповідність та достатність отриманих доказів як підстави для формування відповідних висновків.

Аудитори в процесі навчання отримують теоретичні знання та практичні навички для застосування МСА при планування та виконанні альтернативних аудиторських процедур, оцінки достатності отриманих доказів. Отримані навички поглиблюють знання щодо застосування МСА та покращають якість надання аудиторських послуг.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2022 року/ пер. з англ. Міністерство фінансів України (схвалено Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності при Міністерстві фінансів України)/ https://mof.gov.ua/uk/international_quality_control_standards_quality_management_audit_review_other_assurance_and_related_services-779

2. Проскуріна Н. М. Процедурне забезпечення аудиту. Теорія та практика: монографія. Київ: Інформ.-аналіт. агентство, 2011. 739 с.